

Ryhti-info

28.10.2024

RYHTI Rakennetun
ympäristön
tieto

Tilaisuuden pelisäännöt

- Pidäthän mikrofonin ja kameran kiinni lähetyksen aikana.
- Pyydämme hyödyntämään keskustelupalstaa kysymysten ja kommenttien esittämiseen.
- Jokaisen esityksen jälkeen nostamme lähetykseen kysymyksiänne.
- Ennakkokysymykset on pyritty huomioimaan esityksissä. Kiitos jo etukäteen niiden esittämisestä.
- Tilaisuus nauhoitetaan ja tilaisuuden materiaalit julkaistaan verkossa.

Ohjelma

klo 13.00 Miten Ryhti-hanke ja tietojärjestelmän kehitys etenevät?

ohjelmapäällikkö Juhana Rautiainen, ympäristöministeriö
hankepäällikkö Päivi Malmi, Suomen ympäristökeskus

klo 13.15 Rakentamislain tilannepäivitys

erityisasiantuntija Vesa Putkonen, ympäristöministeriö

klo 13.30 Verohallinnon tietoisku rakennustietojen toimittamisesta

tuoteomistaja Henna Laaksonen, Verohallinto

klo 13.45 Näin kaavatietoja voi tallentaa Ryhti-palvelun käyttöliittymän kautta

projektipäällikkö Seija Lonka, Suomen ympäristökeskus

klo 14.00 Esittely Jämsän kumppanitestaushankkeessa kehitetystä ratkaisusta kaavatietojen tuottamiseen

Marko Kauppi, Ubigu Oy

klo 14.15 Syksyn avustuskierrros kunnille ja maakuntien liitoille

erityisasiantuntija Jemina Suikki, ympäristöministeriö

Miten Ryhti-hanke ja tietojärjestelmän kehitys etenevät?

ohjelmapäällikkö Juhana Rautiainen,
ympäristöministeriö

RYHTI Rakennetun
ympäristön
tieto

Ryhti, tietojärjestelmä- kehityksen ajankohtainen tilanne

Ryhti-info
28.10.2024

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

Näin kehitystyö etenee

1.1.2024

Laki rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä ja MRL:n muutokset

1.1.2025

Rakentamislaki

Vuosi 2025: Työ jatkuu, pienemmät resurssit

2023

Kaavatietojen validointipalvelu

Q1/ 2024

Rajapintapalvelut kaavatietojen ja rakennustietojen päivittämiseen

Verkkopalvelu kaavatietojen päivittämiseen

Q3/2024

Rakennustietojen muutostietopalvelu

Q4/2024

Rakennustietojen paikkatietorajapinta

Rakennustietojen yksittäiskysely

Karttapalvelu

Kaavatietojen tiedonluovutusrajapinnat

INSPIRE-palvelut

2025

Viimeistely ja ylläpito

2025→

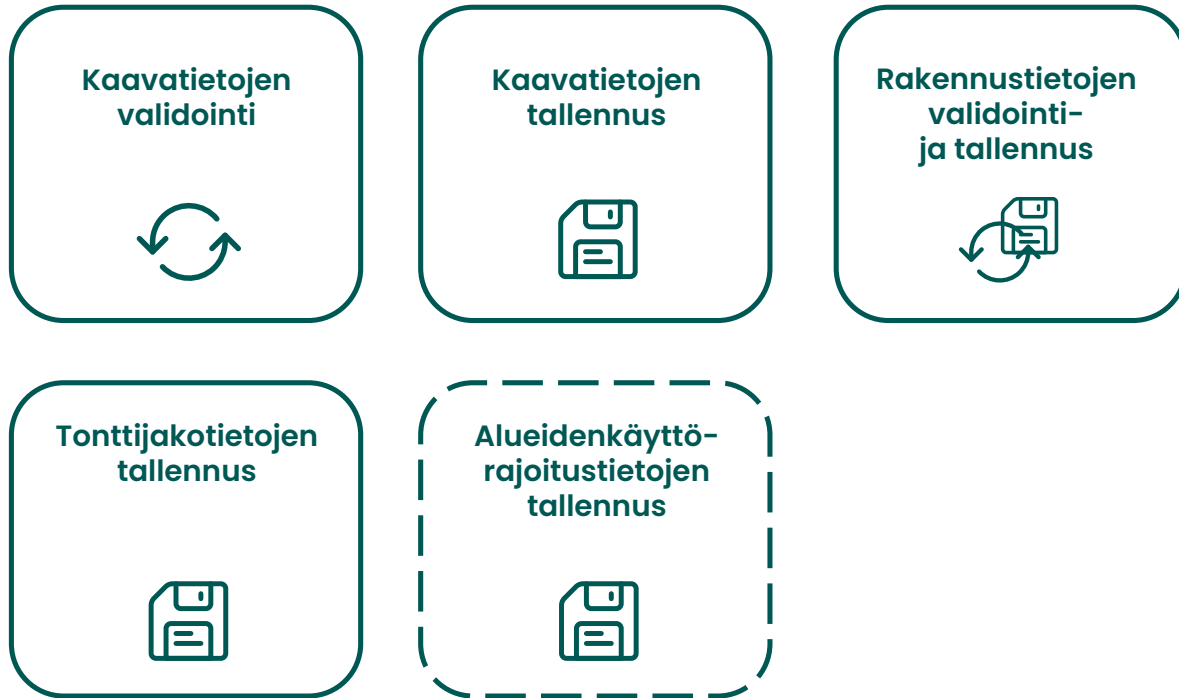
Jatkokehitys ja ylläpito

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

Ryhti-järjestelmän palvelut tiedon tuottajalle

Rajapinnan kautta

Käyttöliittymän kautta

 = Valmis

 = Kehitystyö kesken

Ryhti-järjestelmän palvelut tiedon hyödyntäjälle

Viranomaisille rajatut palvelut

Avoimet palvelut

Rakennustietojen perustietopalvelu ja muutostietopalvelu

Rakennustietojen yksittäisen kohteen kyselyrajapinta

Rakennustietojen paikkatietorajapinta (OGC API Features)

Ryhti-karttapalvelu
Avoimet rakennustiedot
VOOKA-aineistot
Tietomallimuotoiset kaavat

Alueidenkäyttötietojen paikkatietorajapinnat

VOOKA-aineistot (OGC API Features)

Tietomallimuotoiset kaavat, tonttijaot ja alueidenkäyttörajoitukset (OGC API Features)

Alueidenkäyttötietojen perustietopalvelu ja muutostietopalvelu

Tiilitetty rasterirajapinta kaavoista (WMTS tai OGC API Tiles)

Rakennusten ja osoitteiden INSPIRE-tietotuotteet

Kaavojen INSPIRE-tietotuotteet

Tiedon luovutus lakisääteisten oikeuksien mukaan

- Ryhti sisältää avointa, julkista, salassa pidettävää – osa turvaluokiteltua - ja henkilötietoa. Tietoa jaetaan lakisääteisten oikeuksien mukaan.
  - Ryhti-lain muutos eduskuntakäsittelyssä: muutoksessa lisätään 10§ viranomaisia, joilla oikeus saada salassa pidettävät tiedot
  - Tiedon luokittelua tehty yhteistyössä kuntien ja valtion viranomaisten kanssa vuodesta 2021 lähtien.
    - Rakennustiedon osalta luokittelupäätös on tehty
    - Kaavatiedon osalta yhteistä käsittelyä kuntien ja valtion viranomaisten kanssa jatketaan.
- Avoin käyttö ilman kirjautumista käyttöliittymässä tai avoin OGC API Features -rajapinta internetissä.
- DVV:n nykyisiä rakennustiedon tiedonluovutuspalveluita yksityiselle sektorille korvataan Ryhdin palveluilla siirtymäajan aikana. Edellyttävät sopimusta ja ovat maksullisia (OKA-hinnoittelu).

Avoim rakennustieto

Rakennusten käyttötarkoitus on avoimessa tiedossa yleistetty yhdeksään luokkaan.

Maanalaisten rakennusten tietoja ei jaeta.

- Pysyvä rakennustunnus
- Rakennuskohteen valmistumisvuosi
- Rakennuskohteen käyttötarkoitus
- Rakentamisluvan päätöspäivämäärä
- Rakennuskohteen käytössäolotilanne
- Rakennuskohteen käytöstäpoistumispäivä
- Rakennuskohteen julkisivumateriaali
- Rakennuskohteen pääasiallinen lämmitystapa
- Rakennuskohteen lämmitysaine
- Rakennuskohteen tilavuus
- Rakennuskohteen kerrosluku
- Rakennuskohteen kerrosala
- Rakennuskohteen kokonaisala
- Rakennuskohteen kokonaishuoneistoala
- Rakennuskohteen esteettömyystiedot:
  - Sisäänkäynti esteetön / ei esteetön
  - Sisäänkäynti pistegeometria
  - Hissi laji
  - Hissi sisäpituus
  - Hissi sisäleveys
  - Hissi oviaukon leveys
  - Hissi oviaukon korkeus
  - Hissi geometria
- Rakennuskohteen osoitetiedot:
  - Osoitejärjestysnumero
  - Osoitenimi
  - Osoitenumeron numero osa
  - Osoitenumeron jakokirjain
  - Postinumero
  - Osoitteen sijaintipiste

Lue lisää tai ota yhteyttä

ryhti.syke.fi

ryhti@syke.fi

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

Rakentamislain tilannepäivitys

erityisasiantuntija Vesa Putkonen,
ympäristöministeriö

RYHTI Rakennetun
ympäristön
tieto

Rakentamislain tilannepäivitys

28.10.2024 Ryhti-info

Vesa Putkonen, erityisasiantuntija, ympäristöministeriö

Keskeiset muutokset

Vähentämään hallinnollista taakkaa ja helpottamaan byrokratiaa.

- Kestävä rakentaminen ja ilmastaselvitys
- Puhtaan siirtymän sijoittamislupa teollisuushankkeille
- Tietomallimuotoinen rakentamislupa ja tietojen toimittaminen Ryhtiin
- Käsittelyaikatakuu.

Muita muutoksia: rakennusjärjestys, tapahtumarakententeet, lyhytvuokraus, lupa ennen tonttijakoa ja purkaminen

Ilmastaselvitys ja rakennustuoteluettelo

Kestävä rakentaminen 38, 38 a ja 39 §:

- hiilijalanjälki ja hiilikädenjälki on raportoitava loppukatselmuksen yhteydessä
- lisänä laskennassa lämmitetyltä nettoalaltaan yli 1000 m²:n suuruinen varastorakennus, liikenteen rakennus, uimahalli, jäähalli
- Ilmastaselvityksen laatimisvelvoite ei koske korjaus- ja muutostöitä, kerrosalaan laskettavan tilan lisäämistä eikä rakennuksen laajentamista.
- Materiaaliselosteen sijaan pääpiirustustasoinen tuoteluettelo, joka päivitetään loppukatselmusta varten.
- Hiilijalanjäljen raja-arvoa varten oma 38 a §

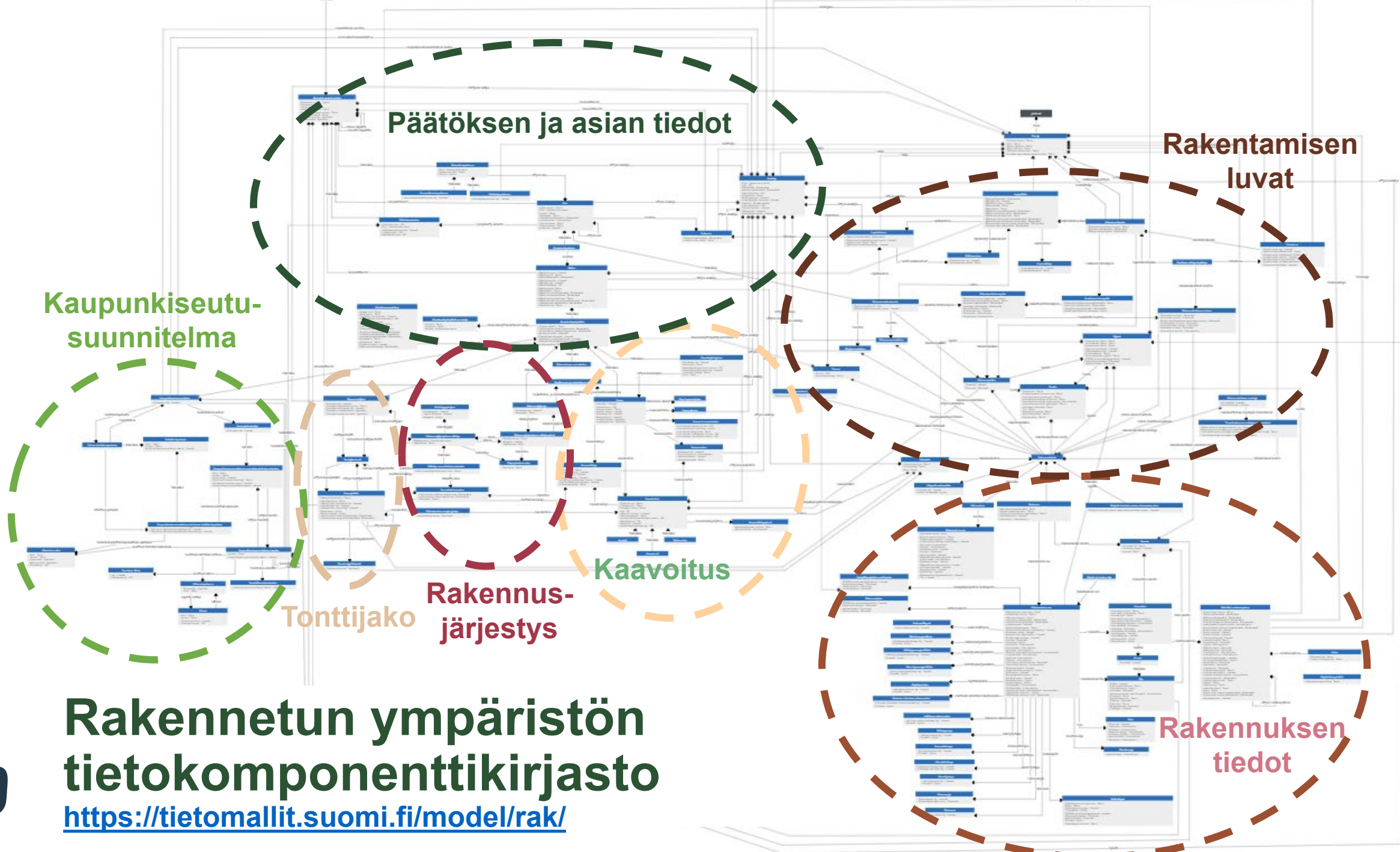

Puhtaan siirtymän teollisuushankkeet

- 1) energiatuotantolaitos, joka tuottaa energiaa uusiutuvalla energialla, pois lukien tuuli- ja aurinkovoimalaitos;
- 2) uusiutuvaan energiaan tai sähköistämiseen perustuvia fossiilisten polttoaineiden tai raaka-aineiden käyttöä korvaavia teollisuuden hanke;
- 3) vedyn valmistus ja hyödyntäminen, lukuun ottamatta vedyn valmistusta fossiilisista polttoaineista;
- 4) hiilidioksidin talteenotto, hyödyntäminen ja varastointi;
- 5) akkutehdas ja akkumateriaalien valmistus, talteenotto ja uudelleenkäyttö;
- 6) Euroopan nettonollateknologiatuotteiden valmistusekosysteemiä vahvistavasta toimenpidekehiksestä annetun EU:n asetuksen artiklojen 17 ja 18 mukaisille alueille sijoittuva jalostavan teollisuuden puhtaan siirtymän investointi.

Päätöksen ja asian tiedot

Rakentamisen luvat

Kaupunkiseutusuunnitelma

Kaavoitus

Rakennusjärjestys

Tonttijako

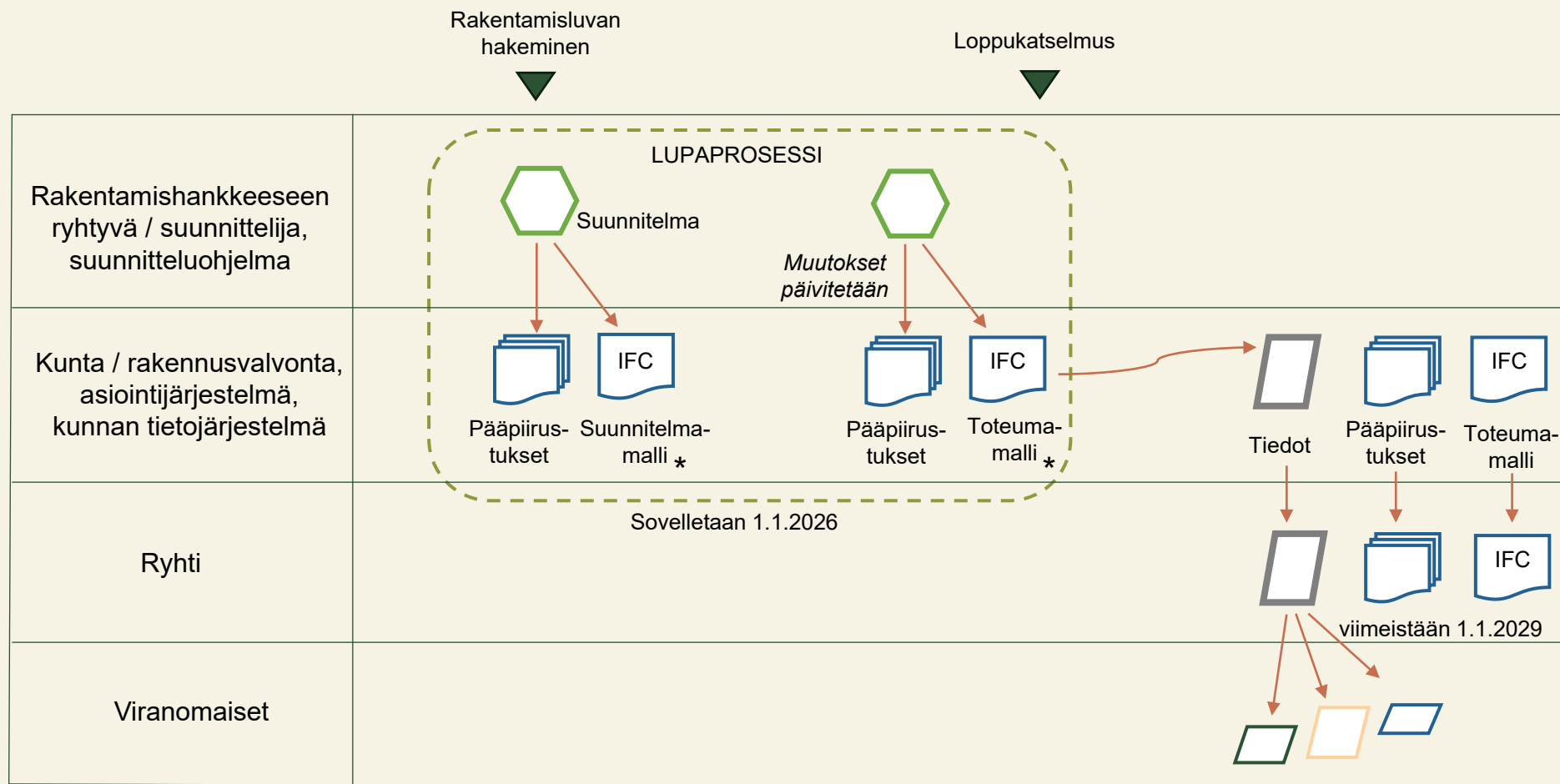
Rakennuksen tiedot

Rakennetun ympäristön tietokomponenttikirjasto

<https://tietomallit.suomi.fi/model/rak/>

Tietojen kulku lupahakemuksesta Ryhtiin

* Tiedot koneluettavana rakenteellisena tiedostona, jos ei mallineta.

Tietojärjestelmä palvelee useita eri toimijoita

Rakentamislain asetukset

- **YM asetus rakennuksen ilmastaselvityksestä, voimaan 1.1.2026**
- **YM asetus purkumateriaali- ja rakennusjätteselvityksestä, teknisessä notifikaatiossa, voimaan 1.1.2025**
- **Ympäristöministeriön asetus asuin-, majoitus- ja työtiloista, voimaan 1.1.2025**
- **YM asetus rakentamislain tietomallien toimittamisesta, lausuntokierrokselle**
- **VN asetus uuden rakennuksen hiilijalanjäljen raja-arvoista, valmistelu alkanut**
- **VN asetus rakentamisen suunnittelutehtävien ja työnjohtotehtävien vaativuusluokkien määräytymisestä sekä tehtävissä edellytettävistä koulutusvaatimuksista, voimaan 1.1.2025**
- **VN asetus rakentamisesta, teknisessä notifikaatiossa, 1.1.2025**

Rakentamislaki

- Laki voimaan 1.1.2025
- Ilmastaselvitys, tietomallimuotoinen rakentamislupa ja käsittelyaikatakuu, voimaan 1.1.2026
- Tietojen toimittaminen kunnista Ryhtiin viimeistään 1.1.2029.

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Verohallinnon tietoisku rakennustietojen toimittamisesta

tuoteomistaja Henna Laaksonen,
Verohallinto

RYHTI Rakennetun
ympäristön
tieto

RYHTI ja Verohallinto

28.1.2024 Ryhti-info, Henna Laaksonen

Yleistä

- Verohallinto ottaa Rakennetun ympäristön tietojärjestelmän Ryhtin käyttöön 28.1.2025
- Jatkossa Verohallinto ottaa tiedot rakennuksista suoraan Ryhtistä, riippumatta siitä ilmoittaako kunta rakennusten tiedot suoraan Ryhtiin vai DVV:n väestötietojärjestelmään
  - Tiedot siirtyvät väestötietojärjestelmästä Ryhtiin ja sitä kautta Verohallintoon
- RYHTIstä saadaan tiedot
  - Aloitetuista rakennushankkeista, lisätyistä vanhoista rakennuksista, rakennustietojen muutoksista, puretuista rakennuksista
    - Ja jos kunta käyttää tietojen ilmoittamiseen suoraan Ryhtiä: Ryhtiin Verohallinnolle toimitettavaksi merkatuista (kiinteistöverotiedoista puuttuvat tai olennaisesti virheellisillä tiedoilla olevat rakennukset)

Puuttuvien rakennusten ja olennaisesti virheellisten tietojen ilmoittaminen **2024**

- Kunta voi ilmoittaa Verohallinnolle kiinteistöverotiedoista **kokonaan puuttuvia** rakennuksia sekä korjauksia vanhojen rakennusten rakennustietoihin, jos tiedot ovat **olennaisesti virheellisiä**.
- Ilmoita tiedot **viimeistään 31. joulukuuta**, jotta ehdimme käsitellä tiedot seuraavan vuoden kiinteistöverotusta varten. Kunnan ilmoittamat tiedot eivät päivity suoraan Verohallinnon kiinteistötietoihin, vaan Verohallinto käsittelee tiedot ja tekee tarvittavat muutokset tapauskohtaisesti.
- Älä ilmoita tietoja maa- tai metsätalouden käytössä olevista tuotantorakennuksista. Niitä ei lisätä Verohallinnon kiinteistötietoihin, vaan niistä määrätään vero tuloverotuksessa vahvistetun poistamattoman hankintamenon perusteella.

Puuttuvien rakennusten ja olennaisesti virheellisten tietojen ilmoittaminen **1.1.2025** alkaen

1. Jos kunta käyttää Rakennetun ympäristön tietojärjestelmä Ryhtiä, ilmoita tiedot Ryhtin kautta. Älä ilmoita tietoja Verohallinnolle Ilmoitin.fi:ssä
2. Jos kunta käyttää vielä DVVn väestöntietojärjestelmää, tiedot ilmoitetaan 1.1.2025 alkaen suoraan Verohallinnolle. Älä tee enää poimintapyyntöä DVV:lle
  - Rakennus puuttuu kokonaan sekä VTJstä, että kiinteistöverotiedoista
    - Lisää rakennuksen tiedot väestöntietojärjestelmään. Älä ilmoita rakennuksesta Verohallinnolle. Verohallinto saa korjatut tiedot Ryhtin kautta.
  - Rakennuksen tiedot ovat väärin sekä VTJssä, että kiinteistöverotiedoissa
    - Korjaa rakennuksen tietoja VTJssä. Älä ilmoita rakennuksesta Verohallinnolle. Verohallinto saa korjatut tiedot Ryhtin kautta.

Puuttuvien rakennusten ja olennaisesti virheellisten tietojen ilmoittaminen **1.1.2025** alkaen, jatkuu...

- Rakennuksen tiedot ovat oikein VTJ:ssä, mutta rakennus puuttuu kokonaan kiinteistöverotiedoista.
  - Ilmoita rakennuksesta Verohallinnolle
- Rakennuksen tiedot ovat oikein VTJ:ssä, mutta kiinteistöverotiedoissa ne ovat **olennaisesti virheelliset**
  - Ilmoita rakennuksesta Verohallinnolle
- Ilmoittaminen Verohallinnolle tapahtuu 1.1.2025 alkaen Ilmoitin.fi:ssä. Ohjeet ilmoittamiseen annetaan lähempänä ko. ajankohtaa

Näin kaavatietoja voi tallentaa Ryhti-palvelun käyttöliittymän kautta

projektipäällikkö Seija Lonka,
Suomen ympäristökeskus

RYHTI Rakennetun ympäristön tieto

Esittely Jämsän kumppanitestaushankkeessa kehitetystä ratkaisusta kaavatietojen tuottamiseen

Marko Kauppi
Ubigu Oy

RYHTI Rakennetun
ympäristön
tieto

Kuntien ja maakuntien liittojen tiedonhallinnan uudistamisen avustukset

Ryhti-info 28.10.2024

Jemina Suikki

Erityisasiantuntija

Ympäristöministeriö

Tiedonhallinnan uudistaminen

Rakennetun ympäristön tiedonhallinnan uudistuksen myötä keskeisiä muutoksia tulee:

- Luvituksen ja alueidenkäytön tiedon tuottaminen tapahtuu yhteisesti sovitussa kansallisessa tietomallimuodossa
- Tiedon toimittamisvelvoite kansalliseen tietojärjestelmään
- Toimintamallien ja osaamisen päivittäminen

Mikä ei muutu:

- Kaavoituksen ja luvituksen ydintyö pysyy ennallaan. Kunnat ja maakuntien liitot vastaavat edelleen näistä.
- Rakennetun ympäristön tietojärjestelmä ei korvaa kuntien käyttämiä järjestelmiä tai ohjelmistoja.

Miten rakennetun ympäristön uudistus etenee kunnissa ja maakuntien liitoissa

1. Kuntien ja maakuntien liittojen käyttämiä ohjelmistoja ja järjestelmiä kehitetään yhdessä Ryhti-järjestelmän kanssa yhteensopiviksi
2. Toimintamallien ja osaamisen päivittäminen sekä Ryhti-järjestelmän käyttöönotot alkavat
3. Siirtymäsäännösten päätyttyä Manner-Suomen kunnat ja maakuntien liitot toimittavat tietomallimuotoista tietoa Ryhtiin.

2023–2025

Teknisten valmiuksien luominen
– ohjelmistojen ja järjestelmien
yhteiskehittäminen

2024–2028

Käyttöönotot ja osaaminen
päivittäminen

2028–

Vakiintuminen
ja jatkosovellukset

Suomessa on maailman parhaaseen tietoon perustuva, hyvinvointia luova ja kestävä elinympäristö.

Vuoden 2024 toinen avustushakukierros

- Ympäristöministeriö on julkaissut kunnille ja maakuntien liitoille haettavaksi harkinnanvaraisen avustuksen 18.10.2024. Haku on avoinna **27.11.2024 asti**.
- Avustus on tarkoitettu kuntien ja maakuntien liittojen yhteishankkeisiin, joilla toimeenpannaan rakennetun ympäristön tiedonhallinnan uusia digivelvoitteita.
- Hakukierroksella jaossa enintään 2,35 miljoonaa euroa.
- Avustus on kertaluontoista ja täysimääräistä, koska avustetaan toimenpiteitä, jotka aiheutuvat uudistuvasta lainsäädännöstä.
- Avustusta voi käyttää 30.9.2026 asti
- Avustusta haetaan valtakunnallisessa valtionavustuspalvelussa:
  - [Hae avustusta verkkopalvelussa | haeavustuksia.fi](#)
- Ympäristöministeriö järjestää yleisen infotilaisuuden avustuksen hakemisesta
  - Ilmoittautuminen:

Etusivu / Haut / Kuntien ja maakuntien liittojen rakennetun ympäristön tiedonhallinnan uudistaminen 3. hakukierros

Kuntien ja maakuntien liittojen rakennetun ympäristön tiedonhallinnan uudistaminen 3. hakukierros

Siirry tulostusnäkömään

Julkaistu: 18.10.2024 15.46 (päivitetty: 21.10.2024 10.53)

Hakuaika: Hakuaika on alkanut 18.10.2024 klo 16.00 ja päättyy 27.11.2024 klo 16.00

Valtionapuviranomainen: Ympäristöministeriö - Alueidenkäyttö

HAKUILMOITUS

VAKIOEHDOT

AVUSTUKSEN HAKEMINEN

Hakulomakkeesta täyteteen seuraavat kohdat:

Hakijan tiedot

Tavoitteet ja vaikuttavuus

Toiminnan toteutus

Kustannusarvio ja rahoitus

Muista liittää hakemuksen liitteeksi:

Hankesuunnitelma ([ladattava pohja](#))

Tiedonhallinnan ratkaisun kaaviokuva ([ladattava pohja](#))

Lisäksi tutustu hakuoppaaseen

Avustuksen käyttökohteet

1. Rakennetun ympäristön tietojärjestelmään liittymiseen kuuluvat järjestelmämuutokset ja –hankinnat

Kunnilla ja maakuntien liitoilla tulee olla siirtymäaikojen päättymiseen mennessä tekninen valmius tuottaa valtakunnallisten tietomallien mukaista tietoa ja toimittaa sitä rajapintaa tai käyttöliittymää hyödyntämällä rakennetun ympäristön tietojärjestelmään

2. Rakennetun ympäristön tiedonhallinnan uudistuksen toimeenpano ja osaamisen päivittäminen

Ryhti-järjestelmän ja uusien kansallisten tietomallien käyttöönotto vaati teknisten kyvykkyyksien lisäksi organisaatiossa toimintamallien ja asiantuntijoiden osaamisen päivittämistä. Tämä edellyttää kunnissa ja maakuntien liitoissa uudistuvan lainsäädännön toimeenpanon suunnittelua ja toteutusta sekä asiantuntijoiden lisäkouluttautumista

3. Alueidenkäytön tietoaineistojen laadun parannus

Suomen voimassa olevat kaavat ovat saatavilla valtakunnallisesti ja luotettavasti kansallisessa kaavatietomallimuodossa Ryhti-järjestelmästä.

Avustuskelpoiset kustannukset

- Henkilöstökustannukset
- Ostopalvelut
- Kohtuulliset kotimaan matkakustannukset valtion matkustussääntöjen mukaisesti
- Muita mahdollisia kustannuksia; viestinnästä ja tulosten julkaisemisesta ja tiedottamisesta aiheutuvat kustannukset, pakollisen tilintarkastuksen kustannukset valtionavustushankkeissa ja muut mahdolliset kustannukset erityisen perustelluista syistä.

Hankinnoissa noudatettava hankintalakia. Hankinnat, jotka eivät ole hankintalain mukaisia, eivät ole avustuskelpoisia.

Avustusehtoja yleisesti

- Avustusta voivat hakea ainoastaan kunnat ja maakuntien liitot yhteishankkeisiin
  - Hankkeissa tulee olla vähintään kolme kuntaa tai kaksi maakuntien liittoa
- Avustuksella tehtävä kehitystyö kuntien ja maakuntien liittojen käyttämiin järjestelmiin tai ohjelmistoihin tulee olla **maksuttomasti myös muiden kuntien ja maakuntien liittojen käytettävissä.**
- Avustusta voi saada vain kerran samaan toimenpiteeseen
- Hankkeissa tulee varmistaa Ryhti-järjestelmän ja kansallisten tietomallien käyttöönotto
- Avustettavat toimenpiteet tulee aiheutua uudistuvan lainsäädännön aiheuttamista muutoksista
  - Ei tavanomaisia järjestelmä- ja ohjelmistohankintoja tai päivityksiä

Mistä liikkeille

1. Kirjautu osoitteessa www.haeavustuksia.fi ja varmista, että sinulla on valtuudet toimia organisaation edustajana
2. Tutustu tarkemmin hakuohjeisiin
3. Tutustu aiempien hakukierrosten hankkeisiin, joissa on tehty yhteiskehittämistä, mistä organisaatiosi voi hyötyä: hankekuvaukset [Ryhti –sivustolla](#)
4. Ryhti Muutostuki on tehnyt kuntakohtaisia toimenpideohjelmia
5. Kartoita kunnat, joiden kanssa voisitte tehdä yhteistyötä

Tärkeät linkit

[Hakuilmoitus ja lomake](#)

[Hakuopas](#)

[Tietoa aiemmista hankkeista](#)

[UKK-listaus](#)

[Muutostuki](#)

Tulevat tilaisuudet

- Infotilaisuus kuntien ja maakuntien liittojen rakennetun ympäristön tiedonhallinnan avustuksista 31.10. klo 10.00–11.15
- Kumppanitestauksen avoin infotilaisuus, 7.11. klo 13–15
- Mikä muuttuu -päivä kunnille, 12.11. klo 9–15
- Rakennetun ympäristön digipäivä 12.12.

Tapahtumiin löydät linkit ryhti.syke.fi-sivustolta kohdasta *tulevat tilaisuudet*.